Utdannings-
direktoratet

Utdanning og arbeidsdeltakelse blant unge i oppfølgingstjenesten (OT)

Presentasjon på Brukerforum VIGO 2026

5. November 2026

Dior Kurta

vigo
BRUKERFORUM
2026

Dagsorden

01 Datagrunnlag

02 Oversikt over populasjon

03 Utdanning

04 Sysselsetting og velferdsytelser

05 Samfunnsøkonomiske beregninger

06 Oppsummering

Datagrunnlag

- Hvilke kull er undersøkt?
  - Registrerte i OT i hhv. 2014, 2017, 2019 og 2021

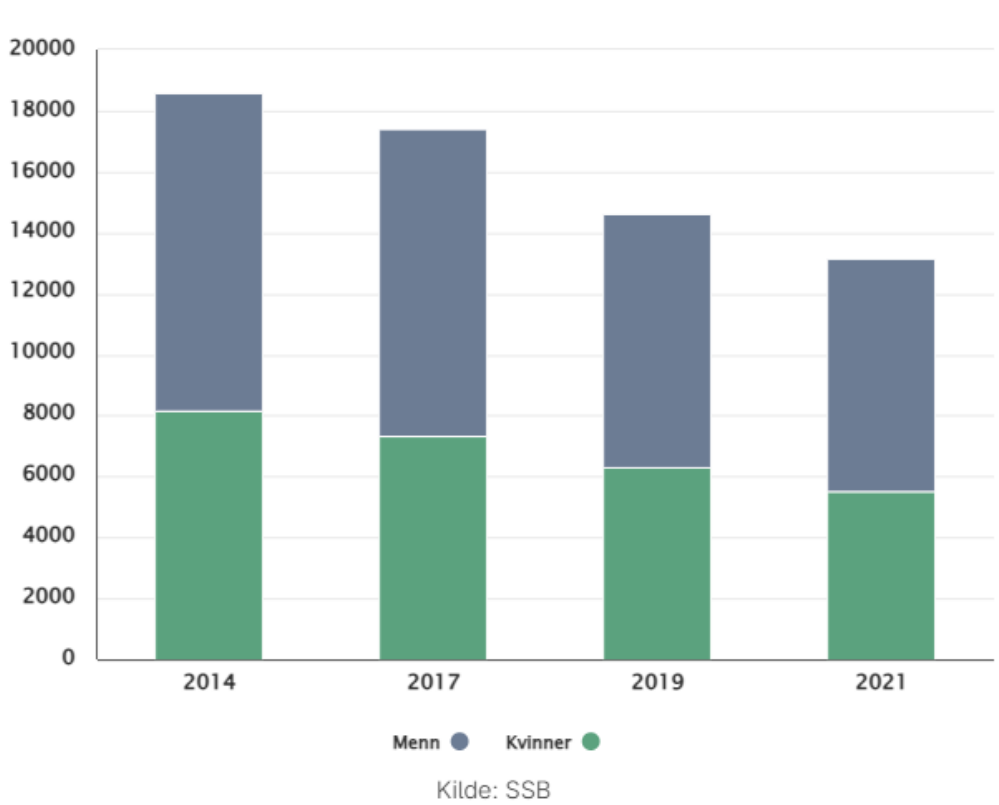
- Statusoppdateringer
  - 2014-kullet – status etter 3, 5, 7 og 10 år.
  - 2017-kullet – status etter 3, 5 og 7 år.
  - 2019-kullet – status etter 3 og 5 år.
  - 2021-kullet – status etter 3 år.

- Formål: Forstå sårbare unges utdanningsløp og overgang til arbeid

Hvem er de unge i oppfølgingstjenesten?

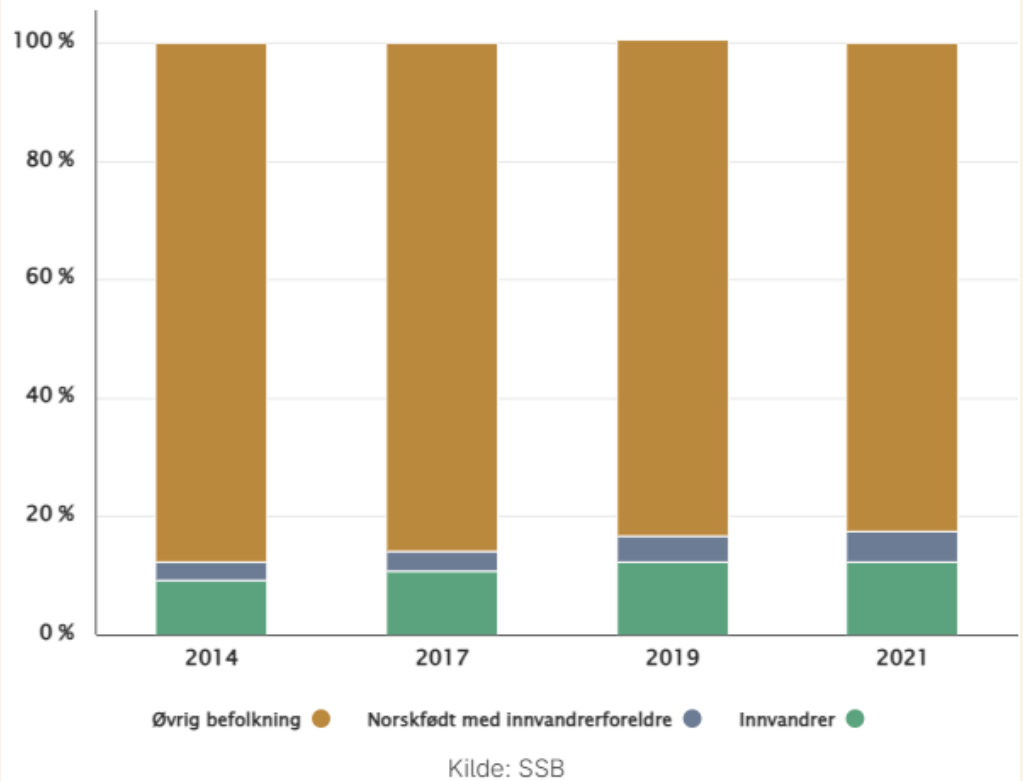
Færre unge i oppfølgingstjenesten: 2014-2021

- To av tre ungdommer i OT fordi de sluttet eller ikke hadde søkt vgo
- Lavere andel kvinner i 2021-kullet enn i 2014-kullet.
- Lavere andel under 19 år, noe høyere fra 19 år

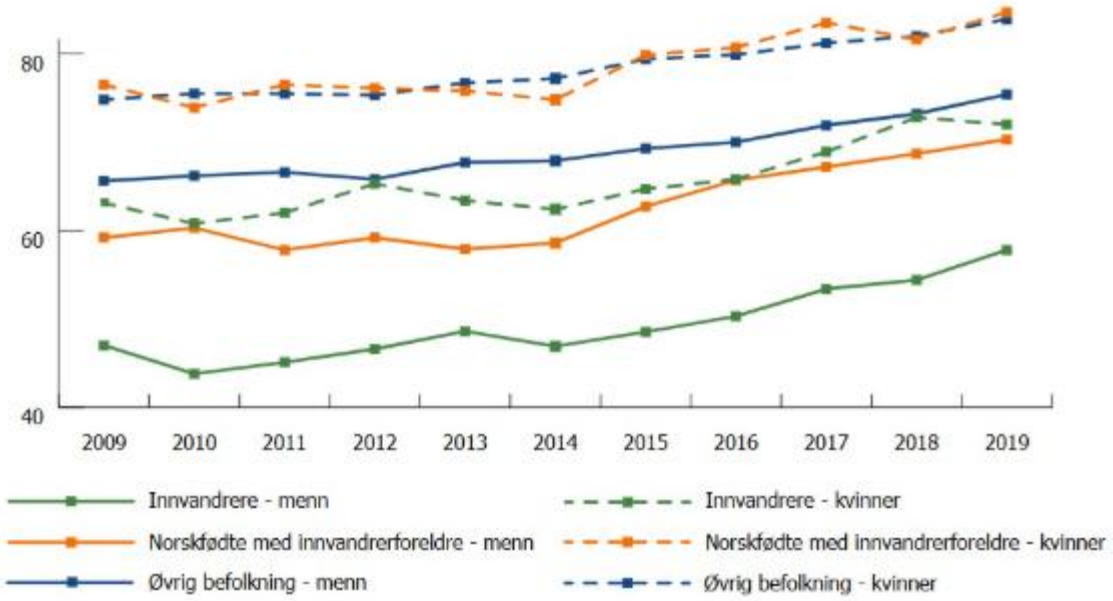
Flere med innvandrerbakgrunn

- Andel med innvandrerbakgrunn:
  - I 2014 – **12,5 prosent**
  - I 2021 – **17,6 prosent**
- Størst økning blant gutter med innvandrerbakgrunn.
- Én av fem gutter i OT hadde innvandrerbakgrunn i 2021.

Unge med innvandrerbakgrunn fullfører i mindre grad enn øvrig befolkning

- Lavere sannsynlighet for å få læreplass, særlig menn
- Mindre forskjeller for norskfødte med innvandrerforeldre
- Forklaringsvariabler:
  - Botid
  - Landbakgrunn
  - Sosioøkonomisk status
  - Kjønn
  - Karakterer

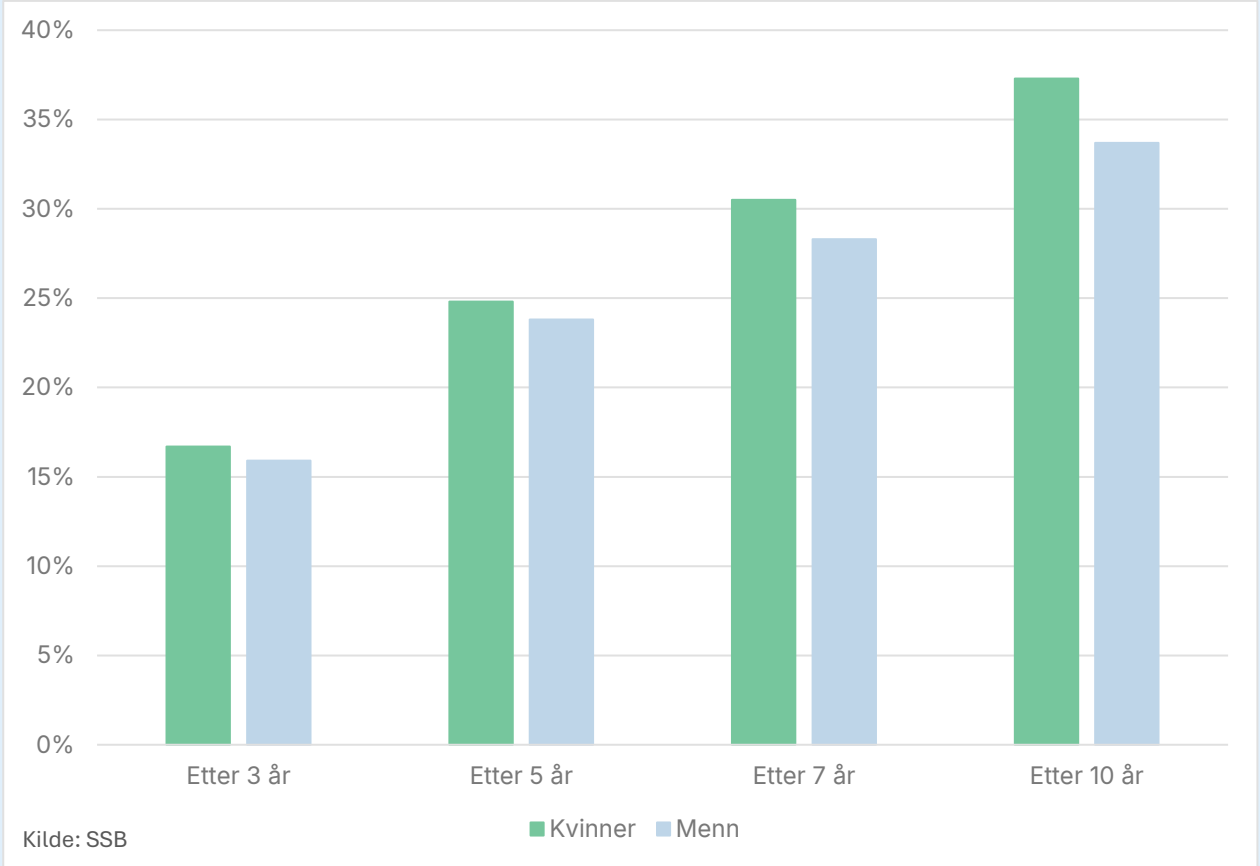

Kilde: IMDI

Hva er høyeste fullførte utdanning blant unge fra oppfølgingstjenesten?

35 prosent med videregående utdanning etter ti år

- 16 prosent har fullført VGO etter 3 år
- 35 prosent har fullført VGO etter 10 år
- I gjennomføringsstatistikk av publiserer vi årlig tall på hvor stor andel som fullfører innen 5/6-år. 80 prosent som fullfører innen 5/6-år

Mulige årsaker til forskjellene

- Psykososiale vansker eller lærevansker
- Helserelaterte utfordringer
- Sosioøkonomiske forhold

Hva kjennetegner deltakelse i arbeidslivet og mottak av ytelser blant unge registrert i oppfølgingstjenesten?

Senere OT-kull har høyere andel med uføretrygd etter tre år

- Status for kullene 2014, 2017, 2019 og 2021 etter 3 år:
  - Sysselsetting, arbeidsledighet og utdanning – stabil mellom kullene
  - Senere kull har høyere andel registrert på AAP, har nedsatt arbeidsevne eller uføretrygd

	2014	2017	2019	2021
Arbeidsavklaringspenger	19 %	18,8 %	22,4 %	24,3 %
Nedsatt arbeidsevne, ikke på tiltak	17,1 %	18,6 %	19,9 %	22,2 %
Nedsatt arbeidsevne, på tiltak	9,7 %	9,9 %	11,7 %	13 %
Ordinær utdanning	22,2 %	23,8 %	22,7 %	21 %
Registrert arbeidsledig	4,3 %	6,1 %	3,5 %	3,3 %
Sosialhjelp	10 %	9,5 %	10,4 %	12 %
Sysselsatt deltid	21,7 %	20,9 %	23,5 %	21,9 %
Sysselsatt heltid	22,7 %	21,7 %	21,7 %	21,9 %
Varig uføretrygd	5,3 %	8,8 %	10,2 %	11 %

Kilde: SSB

2014-kullet: mer heltidsarbeid og mer uføretrygd over tid

- Status for 2014-kullet etter hhv. 3, 5, 7 og 10 år:
  - Høyere sysselsetting
  - Lavere andeler på midlertidige NAV-stønader
  - Høyere andel på varig uføretrygd
- Kan skyldes:
  - Konjunktur
  - Korona
  - Strukturelle forhold

	Etter 3 år	Etter 5 år	Etter 7 år	Etter 10 år
Arbeidsavklaringspenger	19 %	14,3 %	14,7 %	15,2 %
Nedsatt arbeidsevne, ikke på tiltak	17,1 %	16,1 %	14,7 %	14,4 %
Nedsatt arbeidsevne, på tiltak	9,7 %	8,8 %	9,1 %	7,6 %
Ordinær utdanning	22,2 %	16,9 %	15 %	11 %
Registrert arbeidsledig	4,3 %	4 %	3,4 %	2,4 %
Sosialhjelp	10 %	9,2 %	6,8 %	6 %
Sysselsatt deltid	21,7 %	22,2 %	22,2 %	18 %
Sysselsatt heltid	22,7 %	27 %	30,4 %	36,4 %
Varig uføretrygd	5,3 %	11,2 %	15,5 %	20,9 %

Kilde: SSB

Hvorfor er det viktig å vite hvordan det går med ungdommene i OT på lengre sikt?

Store samfunnsøkonomiske gevinster av flere unge i arbeid

Hva betyr det for samfunnet å få flere i arbeid?

- *Samfunnsøkonomiske gevinster av en bedre skole* (2026) anslås samfunnsøkonomiske gevinster på **1,74 milliarder kroner** av at 1 prosentpoeng flere fullfører videregående opplæring.
- Anslag fra NAV viser en mulig samfunnsgevinst på **8,5 MNOK** for unge mottakere mellom 20 og 29 år, over livsløpet.
  - Om bare 1 prosentpoeng flere fra 2014-kullet hadde kommet ut i arbeid, ville det tilsvart en mulig samfunnsøkonomisk besparelse på om lag **238 millioner kroner**.
- Egne beregninger viser at samlede utgifter til uføre (2014-kullet i OT) kan utgjøre **47-52 milliarder** frem til pensjonsalder.

Fylkeskommunene bærer i stor grad kostnadene ved oppfølgingen gjennom OT, mens en betydelig del av de langsiktige gevinstene tilfaller staten i form av lavere trygdeutgifter og høyere skatteinntekter.

Oppsummering

Unge i OT har komplekse utfordringer:

- Fysiske og psykiske helseutfordringer
- Fullfører videregående i mindre grad enn jevnaldrende
- Oppnår i mindre grad en varig tilknytning til arbeidslivet enn jevnaldrende

Spørsmål fra salen

Hva ønsker dere å vite mer om fra analysen vår?

Spørsmål til plenumsdiskusjon

- Hvilke grep kan støtte flere unge i å fullføre videregående og komme i arbeid?
- Hvor trenger OT, skolene og NAV et tettere samarbeid?
- Hva savnet dere i analysen av utdanning og velferdsytelser?
- Hvilke overganger mellom utdanning, arbeid og ytelser bør vi følge nærmere?
- Hva bør Udir prioritere i videre analyser av unge i OT?